

[Forside](#) | [Nordsjælland](#) | [Furesø](#)

21. MARTS 2020



Farumgårdstiens historie del 1

[Frederiksborg Amts Avis](#)

Furesø - 20. marts 2020 kl. 08:26

Af Troels Brandt. Formand Naturpark Mølleåens Venner.

Stien gennem Farumgård nævnes allerede i 1865 i Nordsjællands første turistfører, Frederik Algreen-Ussings Touristen i Nordsjælland, som beskriver turistens vandretur fra Værløse og Fiskebæk om Farum Sø: »Ogsaa på den nordlige Bred af Søen, navnlig i den omtalte Lund ved Farumgård, findes mangfoldige smukke Partier; gaaer man igjennem gaarden, oven om Kirken, der ligger på en høi Bakke og forbi Præstegaarden«. Stien gik derefter ned til søbredden frem til Gretteshøj. Fra Gretteshøj gik den op til Gedevasgård og ad sognevejene førte turen videre til Bastruptårnet. Han beskrev altså nutidens udflugt, selv om man på hans tid måtte følge sogneveje efter Kong Volmersvej.

Stien var således tidligere åben for publikum gennem Farumgård, og ser man på de gamle geodætiske kort var stien den gamle Farumgårds Allé, som gik over middelalderens mølledæmning og gennem Farumgårds porte. Da Farumgård styrede turismen først i 1900-tallet med Hotel Fiskebæk og bådfart forbi Farumgård til badepladsen ved vestmuren blev vejen gennem gården lukket og indgik ikke i den tids turistførere.

Gangstien langs nordsiden af Farum Sø blev imidlertid taget op igen i Forslaget om Københavnsegnens Grønne områder i 1936, som skulle redde København fra ødelæggelse. Siden har planerne formet store attraktive dele af Hovedstadens omegn. Heri lød forslag nr. 46 om Farum Sø: »Fredet tilgængelig søbred. Gangsti hele søen rundt. Cykelsti langs søbredden.« Folketinget gav i Lov nr. 595 af 13/11 1940 om Stianlæg i Københavnsegnens grønne Områder bl.a. bemyndigelse til fredninger og en cykel- og gangsti fra Fiskebæk til Buresø.

Buresø-stien blev endeligt afsluttet og fejret af en række borgmestre i 2005 efter færdiggørelsen af af strækningen Hestetang-Bastrup, så projektet har været aktuelt i hele perioden, når der var penge til det - det er aldrig blevet forældet - og stien blev så sent som i 2017 hovedtur i Naturpark Mølleåens Turguide mellem Farum og Ølstykke S-stationer. Farumgård har været en attraktion for fodgængere på denne tur og Farum Sø Rundt i 70 år.

Staten har i flere hundrede år ejet en 2-3 meter bred bræmme langs søbredden. Den gamle gangsti synes ifølge 1800-tallets geodætiske kort have været den nu omdiskuterede sti (oprindeligt Farumgårds Allé). På lovens kort fremstod gangstien langs bredden på Farumgård endda som eksisterende, men om Ursulastiftelsen allerede i 1940 havde åbnet eller »eksisterende« var en fejl, er ikke undersøgt.

Lovens Nordvest-plans største fredning pågik langs Mølleåen 1942-48. Disse fredningsforhandlinger var altså i fuld gang, da Sct. Ursula Stiftelsen, som ejede Farumgård, i 1943 foretog en frivillig fredning af parken med en sti uden vederlag i samarbejde med bl.a. sognerådet - ifølge både aviser og senere kendelser for at undgå gang- og cykelsti-anlægget mellem søbredden og gården, hvor det også ville påvirke naboens strand - Doktorens bugt.

Ministeriet for offentlige arbejder og amtet fortsatte dog med at presse på og forhandle om stianlægget. Først i 1945 indvilligede ministeriet i at føre cykelstianlægget nord om parken, hvis der i øvrigt »ved behørig tinglyst deklARATION sikres offentligheden adgang til Farumgårds park i tilfredsstillende omfang« - hvilket måske især kunne accepteres i projektet, fordi cykelstien i 1936-forslaget skulle have gået syd om Farum Sø, mens der skulle være gangsti »hele søen rundt langs søbredden«. Eneste offentlige tinglyste adgang var gangstien.

Oplysningerne i Overfredningsnævnets kendelse stemmer overens med dette historiske forløb.

Thorvald Vognsen samlede 1942 - to år efter lov-projekterne - Th. Stauning, Johannes V. Jensen, geologer og undervisere fra Lærerhøjskolen mfl. - altså en bred kreds af politikere, forskere og kulturfolk - omkring stiftelsen af det, som senere blev ovenfor omtalte Naturpark Mølleåen. Naturparken opstod altså efter frednings- og stilovene, som skabte stien, men viser den brede interesse bag.